

Autor: Jan Votoček
Název práce: Ústí nad Orlicí / Lochmanova
Vedoucí práce: Tomáš Hradečný
Oponent práce: Jonáš Krýzl

Předložená Diplomová práce se zabývá městem Ústí nad Orlicí, hledá a pojmenovává jeho problémy, potenciál a zkoumá možnosti jeho naplnění.

Cením si výběru tohoto tématu, těší mě, že mladým architektům stojí za to věnovat se místům a úkolům zdánlivě mimo populární, nebo spíš popový architektonický diskurz, že někomu stojí za to zvolit si pro svůj diplom něco jiného než koncertní sál v Praze, most nebo galerii. Je to pro mě znamení pokory, potvrzení, že exhibice architektonických forem není cílem. Zároveň oceňuji, že si autor vybírá záměrně město, ze kterého pochází, jemu důvěrně známé a prožité. Není jednoduché sebrat odvahy se od silných a blízkých vazeb odpoutat a něco měnit. Je to reálná a autentická práce, je to zodpovědnost a je to osobní.

Autor se přesto rozhodl se svým městem pracovat, analýzou dospěl ke konkrétnímu tématu, které řeší. Problém zbytečné expanze města do krajiny se snaží eliminovat hledáním a využitím prostorových rezerv v jeho intravilánu. Zahušťováním města chce potvrdit a posílit jeho charakter, sám zmiňuje ve své anotaci, že se snaží o kontextuální, přiměřený a intenzivní zásah, který má městský charakter do území navrátit.

Celá práce na mě působí jako lidský manifest, sázka na to, že se vyplatí blízkost, důvěra a společenství a myslím si, že je to pro autora důležité nejen v této práci.

Konkrétní urbanistický a architektonický přepis těchto východisek se dle mého názoru podařilo naplnit, byť pro mě zůstávají některá dílčí rozhodnutí nejasná nebo nevysvětlená, v měřítku urbanismu a napojení na okolí možná i málo zdokumentovaná.

Autor navrhuje zastavit území současného autobusového nádraží souborem staveb s mixem funkcí, celý soubor vyrůstá z velkorysého podzemního parkoviště. Návrh pracuje s hierarchizací funkcí i veřejných prostor, které člení v celé své škále, snaží se o zpevnění a oživení Lochmanovy ulice, sceluje komplikované rozpadlé území na své jižní straně.

Volba programu a základní urbanistická východiska jsou pro mě jasná a srozumitelná a velmi si na návrhu cením toho, že neřeší pouze sám sebe, ale má ambice pozitivně ovlivňovat širší území, vstoupit s ním do dialogu, například vyřešením prostoru před poštou, nebo vytvořením potenciálu pro pořádání celoměstských kulturních událostí. Autor se snaží obhájit a podpořit stávající objekty hasičské zbrojnice a fary, přidává třetí svébytný objekt tržnice a v návaznosti na poštu a městský dvůr tak tvoří skupinu domů – objektů, které sice stojí soliterně vedle sebe, ale mezi sebou tvoří uchopitelný městský prostor. Nerozumím zde pouze napojení městské dvorní zdi na faru, čímž je oslabován její přirozený soliterní výraz, a není jasné dopravní napojení Městského dvora na Lochmanovu ulici.

Nejméně mě návrh přesvědčuje v naplnění již výše zmíněného parametru přiměřenosti. Pokud správně odhaduji autorova východiska a postoje, je jeho metodou věci spíše zjednodušovat, než komplikovat, dělat je srozumitelné, čitelné, samozřejmé. Navržená struktura, její základní členění a překrývání či oddělování některých funkcí a typologií dle mého názoru tuto ambici nenaplnují maximálně důsledně. Například nerozumím tomu,

proč je funkčně i architektonicky oddělena poměrně předimenzovaná čekací autobusová hala s trafikou od vedlejší poměrně malé kavárny, v tzv. městském dvoře je navíc navržena jídelna. Umím si představit, že lze všechny tyto funkce navázat efektivněji na sebe, například na jedno zázemí, jeden provoz. Přišlo by mi to životaschopnější, s lepší obsazeností během celého dne. V kontrastu s tímto rozmělněním příbuzných funkcí je pro mě naopak velmi koncentrovaná část bytová a komerční podél Lochmanovy ulice.

Autorem navržená hybridní multifunkční struktura s podzemním parkováním, se sklepy v parteru, kolárnami a komerčními provozy mi spíše připadá jako odpověď na urbanistické problémy měst typu Kodaň, které mají pro použití takových struktur dle mého názoru silnější důvody. Zástavba mi přijde komplikovaná právě horizontálním a vertikálním vrstvením typologií, které zde ve svém důsledku nejsou tak flexibilní a ekonomické, jak by mohly být, necítím zde pro ně dostatečnou nutnost, generovanou třeba palčivým nedostatkem prostoru. Dimenzi navrženého podzemního parkoviště si tedy vysvětluji jako motivaci nalákat do centra města co nejvíce dojíždějících lidí, to znamená, že chápu tyto garáže jako veřejné. Pak bych ovšem čekal, že budou mít veřejný výstup někde blíže k ulici, k městské tržnici. Také mi přijde nejasné zdvojení Lochmanovy ulice vnitřním koridorem za uličním traktem, spojujícím poloveřejné dvory bytových domů navíc s umístěním schodiště a výtahu, které tento koridor utěsňují. Myslím si, že tento koridor oslabuje možný život v ulici, oslabuje její městský potenciál a že není nutný ani pro obsluhu bytových domů, které si možná zaslouží trochu víc intimity.

Možná je tento můj názor způsoben tím, že se s autorem liším v představě, jak by mělo, nebo jak bude Ústí vypadat. Myslím si, že autor si město představuje daleko hustší a živější, než já, možná proto se v názoru na přiměřenost lišíme. Myslím si, že pro horizont současnosti a příštích dejme tomu 60ti let je adekvátní a dostatečné použití jednodušší, ekonomičtější struktury s jednodušší obsluhou, stojící na zemi, možná ve své typologii flexibilní, otevřené pro změny v čase. Napadá mě ještě jedno vysvětlení diskutované adekvátnosti řešení, a to, že je navrhovaná zástavba myšlena čistě jako investice města, která bydlení i další funkce nabízí jako nájemní, to si ale sám domýšlím.

Nechávám tyto připomínky na autorově vysvětlení, nebo na případnou diskusi.

Materiálové a konstrukční řešení návrhu je úsporné, redukované, je v souladu s architekturou domů i kontextem místa. Úspornost se zde projevuje jak v práci s topografií, ve volbě konstrukčního systému, tak v řešení povrchů. Nic z toho se nad architekturu domů nenadřazuje, nezakrývá jejich podstatu, naopak ji podporuje.

Myslím si, že autorovi se podařilo nalézt správné odpovědi na otázky, které si během práce zformuloval. Dospěl k výsledku, za který může být rád, a nejen touto prací mě přesvědčil o tom, že je připravený na práci architekta.

Janu Votočkovi gratuluji a navrhuji hodnocení B.

V Praze, 9.6.2018

Jonáš Krýzl